Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII — Reus Dissapte 11 de Desembre de 1897 — Núm. 3.4310

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas.
n provincias trimestre . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANS

HORT DE PAU ABELLÓ *tocant á la carretera de Tarragona*

Arrelats molt superiors.--Preus ventatjosos.--Autenticitat garantida.

Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.° 4.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pís primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix rápidament usant lo **Tos**

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. **Tos**

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantisada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

L' autonomia y sos efectes

Fa ja alguns días que 'l decret concedint l' autonomía á Cuba, extensiva després á Puerto-Rico, se publicá en la «Gaceta de Madrid» y nostres lectors haurán pogut veure 'l citat decret en los diaris, ja en tota sa integritat, ja en senzill extret. Haurán pogut notar totas las qualitats y tots los defectes de l' obra den Moret, perque té de las unas y dels altres al nostre pensar, bé que cal tenir present qu' es l' obra d' un sol home, que avans de la publicació del decret no hi ha hagut altra discusió pública ni privada que la del consell de ministres y que l' obra de crítica vé ara, ja en teoría, ja en la práctica, perqu' en la práctica es com l' haurán de fer los insulars á qui s' es concedida.

Nosaltres no 'ns proposém fer, com ho férem de las reformas den Cánovas, un análissis una mica detingut, perque la cuestió es avuy molt distinta. Avuy poden escatirse los titols y articles del decret en detall, peró l' essencia, lo fonament, no admet discusió. L' actual gobern prometé concedir una ampla autonomía y en rigor s' ha de reconéixer, que ho ha cumplert. Hi hà entre l' obra den Cánovas y la den Moret una diferencia radicalíssima: la den Cánovas era l' obra d' un home ganyó, que participava evidentment de las preocupacions dels esperits mesquins partidaris de la guerra per la guerra, sempre poruchs devant de qualsevulga solució franca; la den Moret es l' obra d' un home que no tem, qu' está convençut de que sóls la generositat pot tornarnos la pau y de que solament ab aqueix esperit ample y verdaderament germanívol poden convéncers los cubans de que la metrópoli tè sincera voluntat d' esmenar los seculars errors de sa administració colonial. Fa més evident aqueix gran esperit y aqueixa magnanimitat, no solament la circunstancia de concedir lo regimen autonómich en la plena guerra, després que aquesta ha costat sacrificis imponderables á la metrópoli, sinó també l' altra circunstancia de no excloure de la constitució insular la llibertat aranzelaria, buscant la protecció pels produyts peninsulars no en la lletra de la lley, sinó en la bona correspondencia de las colonias autónomas. Podrá combatres l' obra den Moret baix lo punt de vista purament práctich segons la llargada de criteri de cada qual, podrá estimarse com se vulga lo patriotisme que ha dictat lo decret autonómich, peró de totas maneras s' haurá de reconéixer que, al adoptar lo gobern lliberal aquesta nova y ampla política jamay vista á Espanya, no ho ha fet sens rahó y causa y sens haverhi lo fonament d' amargas y costosas experiencias. Nosaltres, francament, no estém gayre esperançats, perque, com ja tenim dit temps há, nos apar que la concessió de l' autonomía ha sigut una mica tardana; perdérem las confiançes quan se posaren estorbs á l' obra den Martínez Campos y 's desacreditá tant insensatament sa gestió y sa persona, proclamant ab més ímpetu que may la guerra per la guerra que 'ns ha omplert de desgracias y de vergonya. Encara que 'l partit conservador que governá en Cánovas no tingués devant de la posteritat altra responsabilitat que la del any y mitx que ha governat á Cuba en Weyler, arruinantnos y desacreditantos, bastaría aqueixa responsabilitat per que fos ab ell severíssima l' historia. Ab lo mateix dret ab que diuhen los partidaris del general destituhit que hauría acabat la guerra avans de la primavera podem creure que aqueix any y mitx de sa gestió ha empitjorat tant las cosas que l' autonomía, que podía esser remey decisiu avans d' ell, tal vegada baste ara per convéncer als que s' han aixecat en armas; los quals, per més que digan y canten los weylerins, son poderosos y respectables, com ho prova, més que altra cosa, la circunstancia de que ni la mort casual den Maceo ni las altras contrarietats que han sufert en llur campanya han bastat á aturdirlos ni solament á desconcertarlos. Es possible, molt possible, que la autonomía ja no 'ls baste, pero, en aquest cas, encara que la guerra, sobre la qual queda sempre molt que dir, s' hagi d' anar continuant, será ja d' un altre llinatge y 'ls insurrectes no podrán dir que no hagi fet la metrópoli tot lo que estava en sa má, puig reconeixer la independencia no es cosa que puga ferse en un real decret.

La concessió de l' autonomía es, donchs, una cosa justa y eminentment saludable. Los que la combaten necessitan de veras perdó de Deu, perque, rigurosament parlant, no saben lo que 's diuhen. Sostenir que 'l sistema de la guerra per la guerra havia de portar fruyts millors y més inmediats que aquella es una cosa absurda. No parlarem dels tradicionalistas, los quals sembla que, ja en principi, no l' admeten, l' autonomía aplicada à las colonias, admetent en cambi las llibertats peculiars de las regions peninsulars que 'n tingueren; extranya contradicció que no deixém d' explicarnos peró que no está fundada en una política canforme ab la justicia y ab las necessitats del temps. Nosaltres, que, com altres vegadas hem dit, tenim per las ideas y principis tradicionalistas lo respecte que sentím constantment per tot lo que té un fonament y una historia, opiném que 'l pensament y l' actitut dels tradicionalistas d' avuy se contradiu en alguns punts ab llur mateix programa y topa ab lo sentiment general del poble, cansat y tip de fer sacrificis en aras d' una política colonial eternament ruinosa. Y tal vegada se contradiu també, com ha observat algú, bé que nosaltres no ho hem averiguat, ab anteriors declaracions del mateix tradicionalisme, representat per sa persona más caracterisada. Y, encara que, com dihém, no 'ns hem entretingut en averiguarho, ho trobém versemblant per lo que hem dit, per la contradicció inicial entre 'l programa sostingut pels tradicionalistas fins al dia d' avuy y llur actitut present.

Dels republicans no cal ferne cas, perque aquets no tenen altre interés que 'l de fer oposició, y aixó no constituheix principis ni doctrina. Lo republicanisme dels republicans espanyols es una fantasía mal executada que no 's distingeix ni per la melodía ni per l' armonia. Es una música que, apenas nascuda, fracassá y no 'ns ne recordém sinó quan molesta, com las orgas de gats que passan pel carrer. Per ço es que las declaracions y peroracions dels republicans contra l' autonomía son veus perdudas que ningú escolta.

En quant á las manifestacions dels conservadors,

tampoch cal ferne gran cás. Si ells haguessen sabut evitar que arribessem á lo que per ells es tant gran abisme, llurs diatribas contra 'l sistema autonómich mereixerían una mica d' atenció: ara no solament tenen aqueixa contra, verdaderament terrible, sinó que també deu tenirse present la circunstancia de que en l' actualitat los conservadors son un partit disgregat á qui las impuresas dels personalisme privan d' entrar en una nova fase. Lo partit conservador es un partit desacreditat y sas opinions no pesan ja en cap balansa. Y, en quant als elements que han de formar lo nou partit successor del conservador, lo silvelista, no 's pot fer res més que estar al aguayt, perque, diga ara en Silvela lo que vulga, es segur que 'l dia que haja lograt fer la ponderació de forsas, quan sia l' hora de predicar los punts de son programa y de posarse en condicions de gosar lo torn pacífich, moltas de sas opinions que ara 'ns apareixen com nuvulosas é indecisas s' anirían aclarint y prenent cos y l' autonomía los resultará als conservadors nous una cosa tant aguantable al menos com lo sufragi universal y 'l jurat que en Cànovas tolerá y respectá quan fou hora. Dels principis y de la consecuencia dels partits polítichs espanyols no cal esperarne grans maravellas.

L' oposició dels productors, que aquesta vegada ha sigut tan viva y enérgica, es més respectable que totas las altras. Perque, efectivament, parlant ab nostra franquesa de costúm, opiném com ells que la autonomia aranzelaria concedida á Cuba, que ha resultat un peu forsat imposat pels cubans, es la perdua d' aquell mercat y una satisfacció dada als Estats Units. Tenen rahó, en nostre concepte, los productors en no entussiasmarse gayre ab lo del *margen protector* espontáneament concedit desde 'l principi pels cubans, perque en lo temps que som, y ab lo lluny que es Cuba de casa nostra, un compromís aixís sense escriptura no inspira una gran confiansa. Lo que hi ha, després de tot, es que, la autonomía, si ha d' esser remey, es natural que sia absoluta, pero era més necessari que fós aixís desde 'l moment en que 'ls cubans ne feyan cuestió de vida y mort y atenent á que 'ls mals que ara deplorém venen bon xich de las cuestions aranzelarias, d' haver volgut estirar una mica massa las cordas y ofés y perjudicat als cubans en aquest ordre de cosas. Los nostres productors han pecat d' imprevisió y pagan ara la culpa d' haver mirat massa l' interés inmediat, y de no haver sabut formar una corporació unida y compacta, independent de tot partit, posantse en condicions de fer respecte y fins d' imposarse á tots los gobernants als blanchs y als negres. Ells digueren: en Cánovas representa la *conservació* y ab en Cànovas hem d' anar. Y, mirant no més que 'l profit propi, atents purament als interessos materials, abandonantnos á nosaltres, si no fentnos la guerra, quan hem lluytat per la conservació dels interessos morals, no han sabut entendre que la vida política y la vida comercial han de viure juntas, que en tot temps las colonias per no disgregarse de la metrópoli necessitan molt cuydado y no 's resignan sempre á las imposicions y que, si lo interessant de la conservació de las colonias es que servescan de mercat, cal estar en contínua vigilancia per no comprometre ab midas políticas ó económicas desacertadas la bona germanor entre aquellas y la metrópoli. Es com la conservació de l' amistat ab una persona: si l' amistat val y 's té interés en conservarla, convé dissimular aspresas de tracte y convé tenir atenció y respecte per las opinions del amich que no 's vol perdre. Nosaltres nos alegraríam de que aquest escarment los servís d' alguna cosa als productors per no acabar de pérdreho tot y que 's convencessen d' una vegada de que no son los partits los que 'ls han de sostenir y fer prosperar, sino ells mateixos units entre sí y units també ab los que defensan los interessos morals, que en definitiva son tant ó més respectables que 'ls materials y, junts ó compenetrats, forman la vida.

No ho hem dit tot; ja 'ns podríam allargar més, pero 'n faríam massa. No renunciém á tornarhi un altre dia.

M. R.

ARTS Y LLETRAS

Estudis históricbs y arqueológichs

EN LA LITERATURA CATALANA

Ab l' aparició de las novas escolas literarias en nostra literatura, ha coincidit la ressurrecció dels estudis históricbs arqueológichs y filosófichs, havent sigut obgecte de preferencia en aquestos estudis la patria catalana en totas sas manifestacions. Tasca meritoria es la de renovar la tradició de nostres antichs cronistas y filosophs, que conten dugas figuras tan eminents com en Muntaner y Ramon Llull, y aquesta tasca va realisantse ab notable éxit y ab majors esperansas.

Als primers y notables treballs d' historia d' en Antoni Aulestia y Pijoan respongué 'l Rvnt. Torras y Bages ab sa monumental obra «La Tradició Catalana», verdader punt de partida de tota una escola d' estudis históricbs, filosófichs y arqueológichs. Impossibilitats de donar en aquestas ratllas una idea clara dels molts é importants treballs realisats fins avuy, designarém únicament los noms que més se distingeixen en aquesta classe de difícils estudis.

Lo venerable D. Francisco Maspons y Labrós, ja desde anys vé treballant ab heróych esfors per l' excursionisme y ressurrecció histórica de nostre passat, havent contribuhit à donar gran impuls á importants societats. En Carreras y Candi ha publicat també importants monografías, entre las quals senyalarém la titulada «Los Castells de Montserrat». Mossen Salvador Bové figura també en primer lloch ab sas «Institucions de Catalunya» obra verdaderament monumental y ab sa valenta obra filosófica y teológica en que 's fa la crítica del filosopf barceloní en *Ramon Sibiude*. Notables son també 'ls treballs publicats per en Font y Sagué, Frederich Clascar, Ramon N. Comas, Maspons y Camarassa y altres que si bé no son molt coneguts ni en gran número, fan esperar un prompte refloreixement dels estudis sérios en nostra patria, que tan brillant passat conta. Per ells donchs no será menos gran son pervindre.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 10 de Desembre de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	762	75	0'0	3'7	Ras	
3 t.	763	76				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m.	Sol. . . 29	9	12	O.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 17		16	O.	CunNin	0'5

Ahir feu un dia bastant templat. Després de tants dias de fret y vent, ja convenía que 'l temps ens regalés un jorn de bonansa.

—

Aquestos dias ha fet un any que mataren las tropas espanyolas á Maceo y se suicidá lo fill de Máxim Gómez. Com per aquell fet alguns donaren la insurrecció per vensuda, avuy poden veure lo fals de son entussiasme.

Las guerras no s' acaban ab sanch.

—

Segons nos participa 'l Doctor Biada, aquesta setmana no arribará à aquesta ciutat fins demá diumenge en lo tren-correu, rebent en consulta en dit dia per la tarde y durant tot lo dilluns següent.

Al mateix temps nos prega participém à nostres lectors, que desde primer del any próxim suspendrá sas acostumadas visitas setmanals, per impedirli las exigencias de sa visita de Barcelona durant aquesta época del any, tant la particular, com la del Hospital del Sagrat Cor; pensant reanudar ditas visitas al estiu vinent.

—

De Vilanova y Geltrú diuhen que 'l soldat del regiment de llansers del Prímpcep, de la guarnició d' aquella vila, cual cadáver fou trobat à la vora del mar en lo terme de Sitjes, se suicidá per contrarietats amorosas. Dias passats sapigué que á Soria, d' ahont era fill, s' anava á casar sa novia ab altre soldat que tingué la fortuna de poguer redimirse del servey de las armas, y tal impresió li produhí la noticia, que 's tirá al mar, morint ofegat.

—

Encare que no havém presumit may de profetas, moltas vegadas havém profetisat y la profecia s' ha complert. La veritat es que sobre las cosas d' Espanya costa poch de profetisar y endevinar casi sempre. Ab dir que tot acabará malament, ja está llest tot, no cal tenir por d' equivocarse.

Quan aquell famós dich de l' Habana sortí d' Inglaterra cap al seu destí, alguns corresponsals de l' Habana donaren la noticia de que se havian pres malament las midas, y que al arribar allí lo dich se veurian en un fracás. Allavoras fou quan nosaltres preveyent encare mes gràves desacerts de los que 's comunicavan, va ser quan varem *profetisar* que aquell dich s' ensorraria en aquell mateix port.

Lo que digueren s' ha complert, puig aixís ho anuncia 'l telégrafo en la següent lacónica forma.

«Madrid, 9, á las 9'50 nit.—En lo Ministeri de Marina se té noticia de haverse enfonzat lo dich flotant de la Habana, á consecuencia de no funcionar una bomba per virtut d' una averia experimentada per lo cable eléctrich».

Com pot entreveures facilment, las causas que motivaren l' ensorrament, no son mes que una fórmula de disfressar las verdaderas causas, que son las eternas dels fracassos tots de nostra nació.

Es ridícul que en un port com lo de l' Habana y en un dich de primera classe, no 's disposés de medis pera arreglar de moment una averia de tant poca importancia, pera las quals se deu estar sempre previngut.

Y després de tot això, los diaris madrilenys poden demanar á crits l' aument de nostra marina de guerra. ¡Com que 'ns sobran diners, no hi fa res que 'ls tirém á l' aygua!

—

Ahir nit, à dos cuarts de deu, en lo Centre Excursionista de Catalunya doná una conferencia pública l' intrépit «globe trotter» Mr. Gottenkieny que 's troba de pas á Barcelona, com una de las etapas de sa excursió á peu al voltant del globo.

—

Lo concert vocal extraordinari que en la tarde del próxim diumenge se donará en lo Teatre Lírich de Barcelona per l' «Orfeó Catalá», ha sigut dedicat al Ajuntament, com representant de la ciutat de Barcelona, pera donar una mostra d' agrahiment per la entussiasta recepció que 's dispensá á dita entitat coral al regressar del concurs internacional d' orfeons á Nissa.

L' Alcalde s' ha dignat aceptar aquesta dedicatoria.

—

En la Capitanía general de Barcelona s' ha rebut un telegrama del ministre de la Guerra, en lo cual se disposa que 'ls reclutas del actual reemplás perteneixents al cupo de la Península se concentrin en sas respectivas sonas lo 18 del corrent.

—

Ha sigut nombrat inspector especial del impost d' alcohols d' aquesta provincia, ab lo sou anyal de 3.000 pessetas, D. Lluís Zapata, enginyer industrial.

—

A la próxima Exposició de Bellas Arts é Industrias Artísticas, que 's verificará durant la próxima primavera á Barcelona, hi concorrerán, segons noticias, gran número d' artistas inglesos.

—

A Perelló lo dissapte próxim passat per la nit ocorregué una terrible desgracia.

Lo vehí, Anton Gonzalvo Brull, de 26 anys, casat, se trobava en son domicili mitj dormit, al costat d' un braser, quan d' improvís s' aixeca pera dirigirse á sa habitació, y equivocant la porta, obrí la d' un balcó, en lo que encara faltava colocar la barana, cayent á la vía pública, ahont lo reculliren ja cadávre.

L' infelís Golzalvo deixa un fill de poca edat y á sa desconsolada esposa en cinta.

—

L' Ajuntament de Barcelona ha acordat la creació en lo seu Park Zoológich, d' un «chenil» ó gossera destinat á criar y milorar las rassas de gossos espanyols.

Las bases que regirán en dita exposició serán las següents:

Lo «chenil» del Park Zoológich contindrá un gran número d' exemplars de gossos de totas classes destinats á la exhibició y à la cria y millora de las rassas.

Los productes se cedirán per ordre rigurós d' inscripció, haventse de fer la demanda en la Direcció de dit Park.

Los cadells s' entregarán als dos mesos d' edat ab la corresponent fulla genealógica.

Se permeterá la unió ó creuhament ab gossas de propietat particular, mentres obeheixi al millorament de la especie. Las gossas expedidas de provincias han de venir «franch à domicili» colocadas en sólit embalatge. Los gastos del retorn haurán de satisferse anticipadament.

S' admeterán gosses à pensió de rassa ben definida y de regoneguda utilitat.

Tots los diumenges se celebrará en la secció corresponent un mercat de gossos de totas castas y procedencias.

En tots los cassos, lo director del Park Zoológich practicará un regoneixement sanitari als gossos que 's presentin, rebutjant als que pateixin malaltías de qualsevol carácter.

La Direcció no respón dels accidents ni de las pérduas que puguin ocorre.

Pera més detalls é instruccions referets a dits serveys, dirigirse al director del Park Zoológich.

Lo dia 26 de Desembre se celebrará 'l primer mercat de gossos.

—

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 846'09.

SECCIO LITERARIA

L' Arch de Sant Martí

I

Lo cel está plé de nuvols
nuvols negres com la nit
com mes nuvols amontona
lo tró mes deixa sentir.
Lo vent fret xiulant ab forsa
gela 'l cós y l' esperit,
l' aygua cau freda, molt freda,
molts cops lo Mars es molt trist!
Las aus sens cançons, mitj mortas
s' aixopluguen prop del niu.
Tota remor queda fosca
tan sols se sent retrunyir
los trons, lo soroll de pluja
y 'ls xiulets del vent humit.
Flors y arbres que florien.
casi 's tornen á marcir.
Tota la tarde á estat nuvol,
lo sol ja cerca son llit,
al tancar sos ulls de flames
al cel ha fet un esquins
sos raigs traspassan los nuvols
guayta al mon que li somriu,
l' aygua que queya, son perlas
¡son perlas ab lo seu brill!
las flors ab son bés rebifan
l' au torna á n' els seus refils
y á llevant nuvol encare
s' hi veu l' Arch de Sant Martí.

II

Lo cel tan pur de ma pátria
se veu del tot enfosquit
los nuvols de la desgracia
li tapan lo sol qu' estim
sol de las sevas grandesas
que va enfosquí un vil Felip.
Com més núvols amuntona
més tempesta veu venir,
la dolenta ponentada
lo millor ja li ha marcit
sas costums payrals y santas
y tot cuant serva d' ahir
los seus fills ab ella ploren
tan sols riuhen los mals fills
riuhen ab gent que'l vent porta
filla d' hont ell ha sortit.
Los plors de ma patria's perden
tan sols se sent retrunyir
la cridoria depravada
dels que xuclán lo seu pit
qu' acópia de masegarlo
l' han deixat sech pe 'ls d' aquí.
Plouhen á doll las desgracias
li corjelen l' esperit.
Cuan veu los dogals que porta
sa llibertat sent morir
vejent se li mor' per sempre
penosa llansa sospirs,
sentintla 'ls fills que l' estiman
per ella lluytan ardits,
per xó lo sol que 's moría
revifarse n' ha sentit
ha esqueixat la nuvolada
y aguaytat al meu país
qu' omplert son cor d'esperança
li ha donat lo seu somrís,
puig á n' al cel fosch encare
ha vist l' Arch de Sant Martí.

RAFEL N. OLLER.

Barcelona 24 d' Abril de 1897.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 9 de Desembre de 1897

Naixements

Concepció Boqueras Mata, de Jascinto y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María Cort Camps, 80 anys, Victoria, 49.—Teresa Bosque Amat, 20 mesos, Presó, 14.—Francisca Torrabadell Balagua, 82 anys, Puvill Oriol, 11.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Dámaso.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá á las 8 del matí se celebrará la comunió general en Ntra. Sra. del Carme y á la tarde á dos cuarts de 5 la funció mensual de costum, ab Exposició.

Sant de demá.—Sant Donato.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'57	Filipinas	'
Exterior	80'65	Aduanas	96'
Amortisable	77'75	Cubas 1886	94'75
Fransas	18'80	Cubas 1890	78'37
Norts	23'30	Obs. 6 0[0 Fransa	95'87
Exterior París	61'25	Obs. 3 0[0 »	52'62
París	32'90	Londres	33'55

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.	32'98	diner.
»	á 8 » vista.	33'40	»
París	á 8 » »	32'15	»
Marsella	á 8 » »	'	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0[0	0[0	0[0
Gas Reusense		850	operacions
Industrial Harinera			0
Banch de Reus	515	520	
Manufacturera de Algodon	70	100	0
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	135	150	

—

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'54	Fransas	18'70
Exterior	80'63	Cubas vellas	94'75
Colonial	'	Cubas novas	78'37
Norts	23'05	Aduanas	96'
Obligacions Almansa	89'12	Obligs. 3 0[0 Fransas	52'75
		Filipinas	94'95

PARIS

Exterior	61'12	Norts	'

GIROS

París	32'90	Lóndres	33'55

TELEGRAMAS

Madrid 10.

Sembla que 'l Missatge de Mr. Mac-Kinley ha disgustat á Mr. Taylor.

Segons noticias l' exministre dels Estats Units á Espanya ha publicat unas declaracions rslativas al Missatge presidencial, en las quals califica á Mr. Mac-Kinley d' imprevisor.

Lo mal efecte que ha produhit lo Missatge entre 'ls «jingoes», vé demostrat per aquest disgust de Mister Taylor.

—Lo diari «El Correo», ocupantse del Missatge presidencial, diu que convé recordar pera apreciar en tot son valor lo tó de moderació de Mr. Mac-Kinley, que 'l Gobern anterior era demócrata y al ocuparse de la intervenció del Estats Units en Cuba, deya:

«No obstant, pot arribar un moment en que las conveniencias de la política devant los interessos d' altras nacions y dels ciutadans nort-americans, nos obliguin á pendre midas que deixin en llibertat als Estats Units y que logrin pera Cuba lo benefici de la pau.»

Aquest llenguatje, que 'l Gobern conservador agrahí bastant, segons afegeix «El Correo», no es comparable ab lo de Mr. Mac-Kinley, cuals termes, en lo que 's refereix als assumptos de Cuba, reproduhím breument pera que sia mes facil sa comparació:

«Si arriba á succehir que nostre deber ab la civilisació, pera ab la humanitat y pera ab nosaltres mateixos, nos obligués á intervenir per medi de la forsa, no sería per nostra culpa, y sí tan sols perque la intervenció en la isla se patentisés ab necessitat suficient pera granjearnos l' apoyo del mon civilisat».

Fa notar «El Correo» que aquest llenguatje de Mr. Mac Kinley es lo mateix que ve empleant aquella nació en circunstancias iguals ab altres paíssos.

—Lo Gobern ha desmentit lo rumor que havía circulat d' haverse presentat á indult á Filipinas los cabecillas Aguinaldo y Llanera.

Diu, no obstant, que hi ha que esperar lo cablegrama de Filipinas anunciat per lo general Primo de Rivera, que podría confirmar aquest rumor.

—Un telégrama rebut de Madrid dona compte d' haver fondejat en lo port de Génova l' acorassat «Cristóbal Colón», manat per lo Sr. Diaz Moreu.

—La prempsa publica extensos telégramas donant compte detallat dels successos ocorreguts à Güisa ahont los insurrectes han comés horrors y barbaritats.

No s' afegeix res de nou á lo que s' ha dit.

—Las últimas noticias rebudas de Cuba confirman la existencia de desavinensas entre 'ls cabecillas Calixte García y Máxim Gomez.

Aquestas discussions fan que s' accentuhi 'l moviment de presentadió d' insurrectes á las autoritats espanyolas, especialment en las provincias occidentals, ahont los rebeldes careixen de recursos.

En cambi, en las provincias d' Orient los tenen molt abundants.

—Ab objecte d' acompanyar al general Weyler en son viatje á Madrid, ha sortit pera Barcelona lo diputat per Canarias senyor Ruiz Aguilera.

ANUNCIS PARTICULARS

Talonaris

pera la Rifa de Nadal

Se venen en la Imprempta d' aquest Diari.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compañyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—11.ª del segon abono.—Tercera sortida del famós y únich en sa classe Mr. Enrico Onofroff.—Primer: se posará en escena la sarsuela en un àcte «Coro de Señoras».—Segon: lo célebre fascinador y experimentador científich ONOFROFF, l' inventor de la Fascinació experimental y de la transmissió del pensament. Curiosa sugestió de transmissió del pensament, hipnotisme, fascinació y magnetisme. —Tercer: se posará en escena la sarsuela en un acte «El duo de la Africana».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 10'46.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ D.' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS.

De Tarragona, 8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona) 3'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id. 1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 5 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucia y Extremadura, que's deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10	rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2	"
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2	"
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern.	2	"
«Costums típicas», per id.	2	"
«Alcover», monografía, per id.	4	"
«Poesías», per Manel Marinel-lo,	2	"
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer,	4	"
«Lo Pí de las tres brancas», per id.	2	"
«L' Aglenya», per Ramon Masifern.	4	"
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents,	12	"
«La Fada», per id.	4	"
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2	"
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16	"
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	12	"
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20	"
«Poesías», de Joan Maragall,	8	"
«Alades», per Emili Guanyabens,	8	"
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8	"
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria,	12	"
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20	"
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12	"
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12	"
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Massaveu,	12	"
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8	"

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:

«Sant Ramón»,	2	rals.
«Plany»,	2	"
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4	"

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4	rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe.	12	"
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer.	2	"

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentas obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.